

Innføring i økonomistyring for folkevalgte

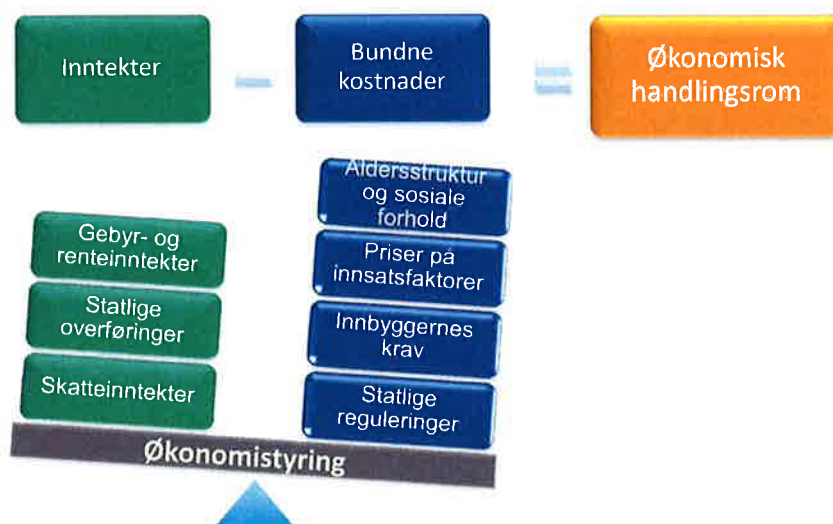

- virker i.e. Nordlands beste

Som folkevalgt har du ansvar for helheten
– ikke bare dine egne hjertesaker

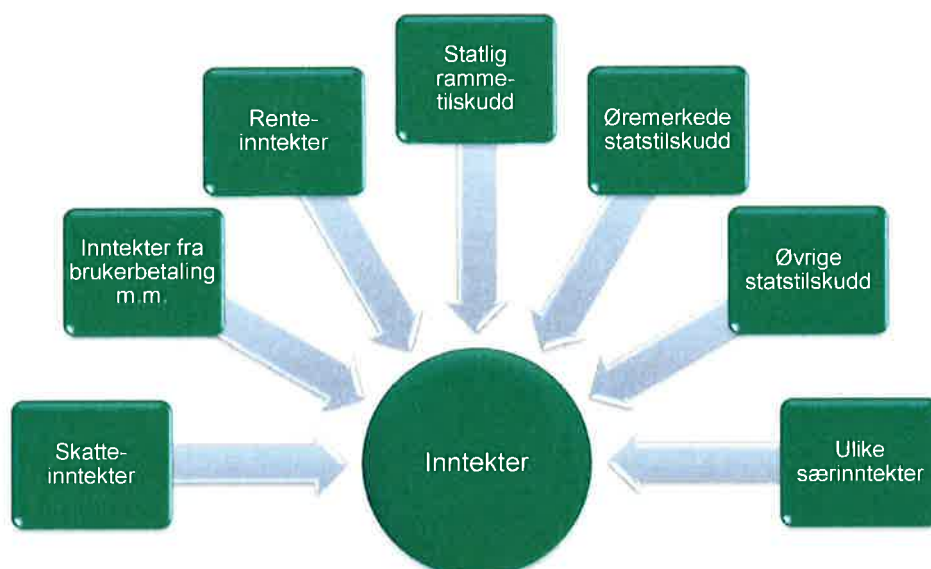

Økonomisk handlingsrom kan økes ved å øke inntektene eller redusere bundne kostnader

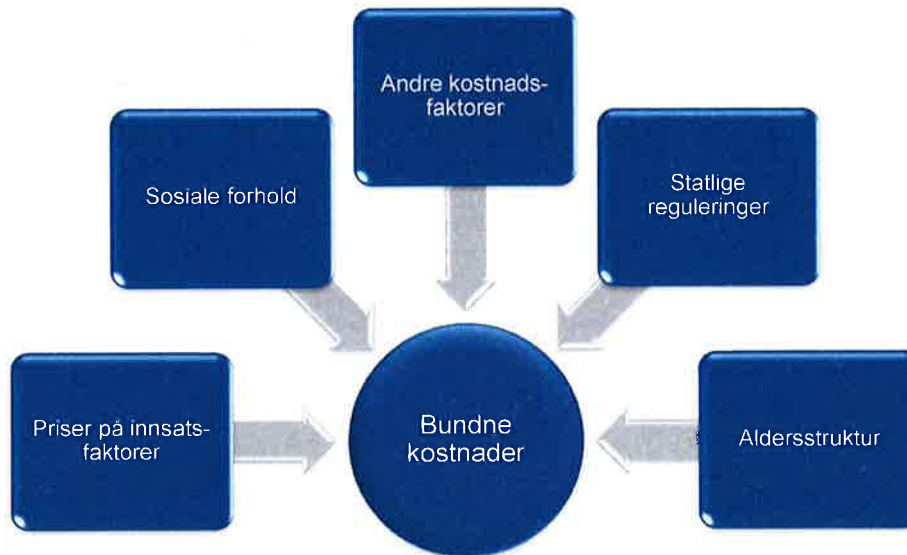
- virker for Nordlands beste

Finansieringen av din kommune kommer fra flere inntektskilder

- virker for Nordlands beste

Det er avgjørende å forstå hva som påvirker kostnadene

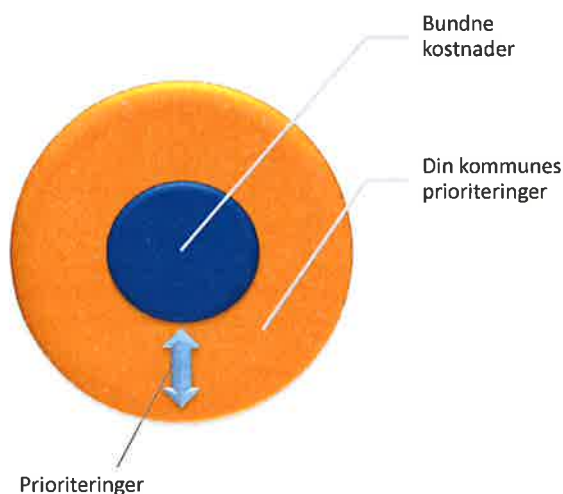
- virker for Nordlands beste

Din kommune har en rekke fastlagte ansvarsområder

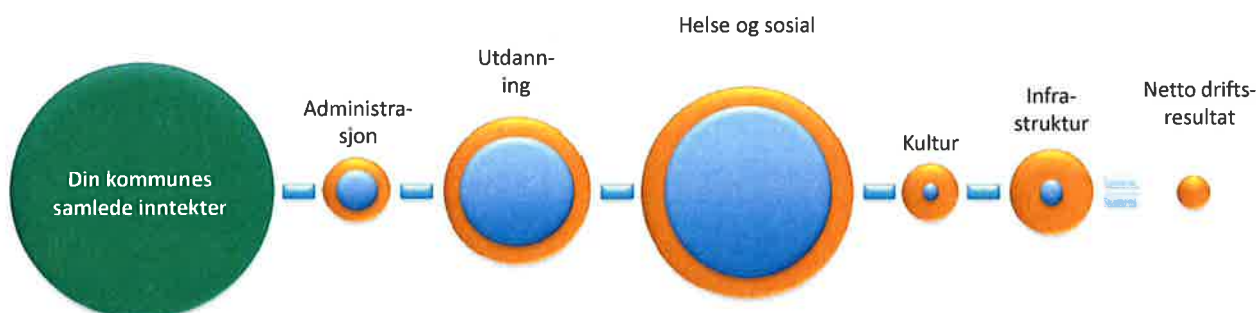
- virker for Nordlands beste

Omfanget av en kommunal tjeneste bestemmes av prioriteringer

- virker for Nordlands beste

Sammenhengen i budsjettet

- virker for Nordlands beste

Kommunens handlingsrom kan økes ved smartere organisering

- Virker for Nordlands beste

Politisk vegring og dårlige beslutninger kan ha store utilsiktede konsekvenser

- Virker for Nordlands beste

2 Trender og utviklingstrekk

- virker for Nordlands beste

Ved å kjenne til trender og møte dem på en tilpasset måte kan endringssmertene minimeres

- En rekke samfunnstrender
- Driften må tilpasses
- Dette innebærer å:
 - Skaffe seg kunnskap
 - Kjenne til implikasjonene
 - Legge en plan

- virker for Nordlands beste

Demografiske endringer vil medføre økt ressursbehov i helse- og omsorgssektoren

- Eldre og større befolkning
- Andelen i arbeidsfør alder reduseres
- Befolkningmengden vokser raskere enn arbeidsstyrken
- Økt behov i pleie og omsorg

- virker for Nordlands beste

Sentralisering bidrar til en forsterkning av eldrebølgen i distriktene og større krav til utdanningstilbudet i byene

- Folk flytter fra distriktene til mer sentrale strøk
- Spesielt unge mennesker
- Utfordringene varierer

- virker for Nordlands beste

En rikere befolkning stiller nye krav til kommunen

- Økonomisk vekst
- Endret etterspørsel
- Ikke alle får ta del i veksten

- virker for Nordlands beste

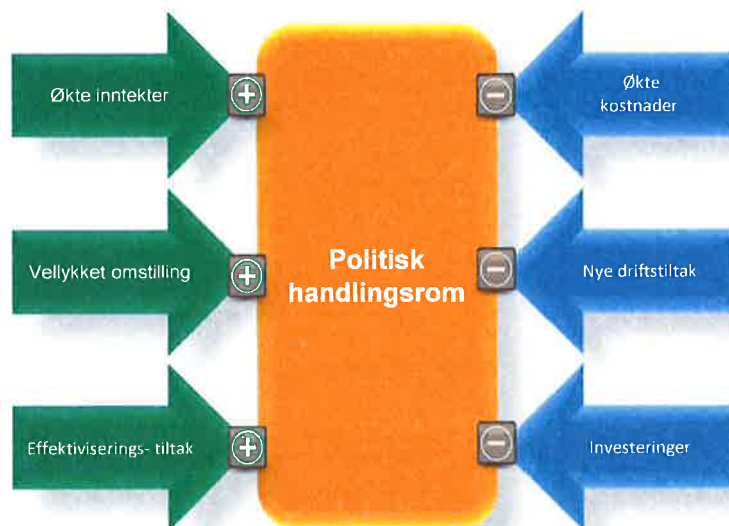
DEL 3

3

Økonomistyring i praksis

- virker for Nordlands beste

Det økonomiske og politiske handlingsrommet kan påvirkes på flere måter

- virker for Nordlands beste

Et samarbeid preget av respekt og tillit er en forutsetning for god styring

De folkevalgtes rolle i økonomistyringen

- **Utforme politikken**, prioritere og fatte vedtak med økonomiske konsekvenser
- Ivareta det **overordnede ansvaret** for kommunens økonomi
- **Følge opp varsler** fra administrasjonen

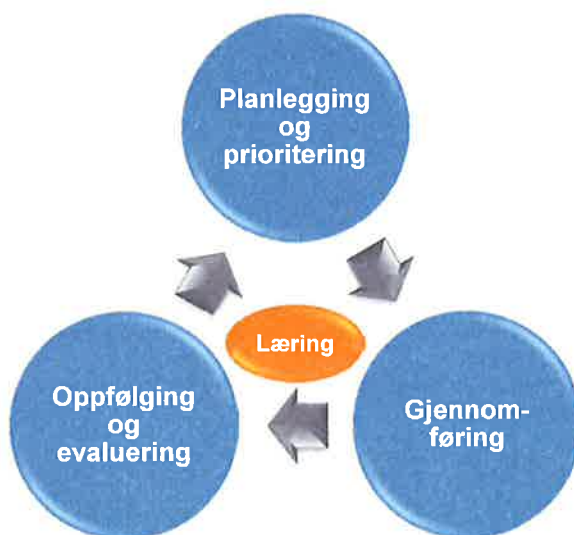

Administrasjonens rolle i økonomistyringen

- **Følge opp og iverksette** prioriteringene og vedtakene som blir besluttet av de folkevalgte
- Ha det daglige, **operative ansvaret** for kommunens økonomi
- Ivareta et selvstendig ansvar for **varsle de folkevalgte** ved fare for budsjettoverskridelser, avvik, og uforutsette hendelser.

- virker for Nordlands beste

Økonomistyringsprosessen er en kontinuerlig og syklisk prosess

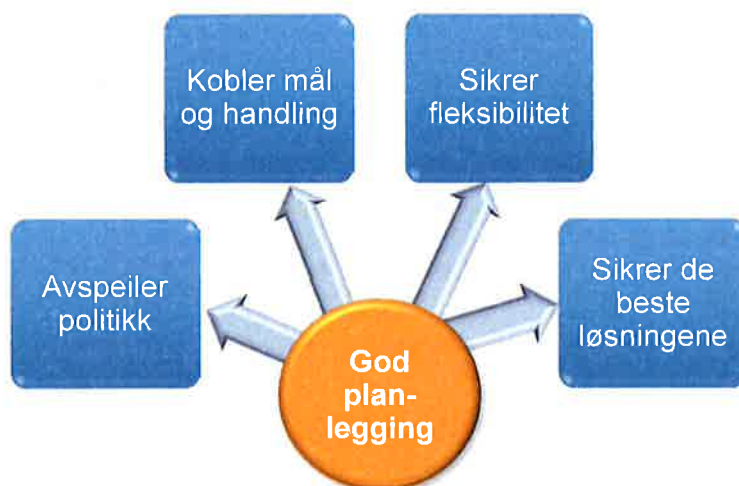
- virker for Nordlands beste

Et sett med dokumenter følger økonomistyringsprosessen

- virker for Nordlands beste

Planlegging handler om prioritering og konkrete føringer

- virker for Nordlands beste

Langsiktig planlegging er avgjørende for å forstå fremtidige konsekvenser av beslutninger tatt i dag

- ✓ Hev blikket
- ✓ Pek ut retning
- ✓ Flerårig tidshorisont

- virker for Nordlands beste

Det er lettere å utøve god lokalpolitikk når man forstår budsjettsammenhengene

Bli enige om størrelsen på kaka før bitene deles ut

- virker for Nordlands beste

Oppfølging underveis gjør at korrigerende tiltak kan settes inn i tide

- ✓ Gode rapporteringsrutiner
- ✓ Tilpasset rapportering
- ✓ Korrigerende tiltak

- virker for Nordlands beste

En god rapport er forståelig for alle

En rapport skal **gi informasjon** som er:

- Relevant
- Pålitelig
- Sammenlignbar
- Forståelig

- virker for Nordlands beste

Regnskapet forteller hva som har blitt gjort og hva det har kostet

- ✓ Kontroll
- ✓ Informasjon
- ✓ Fremtidig budsjettering og prioritering
- ✓ Økonomiske analyser

- virker for Nordlands beste

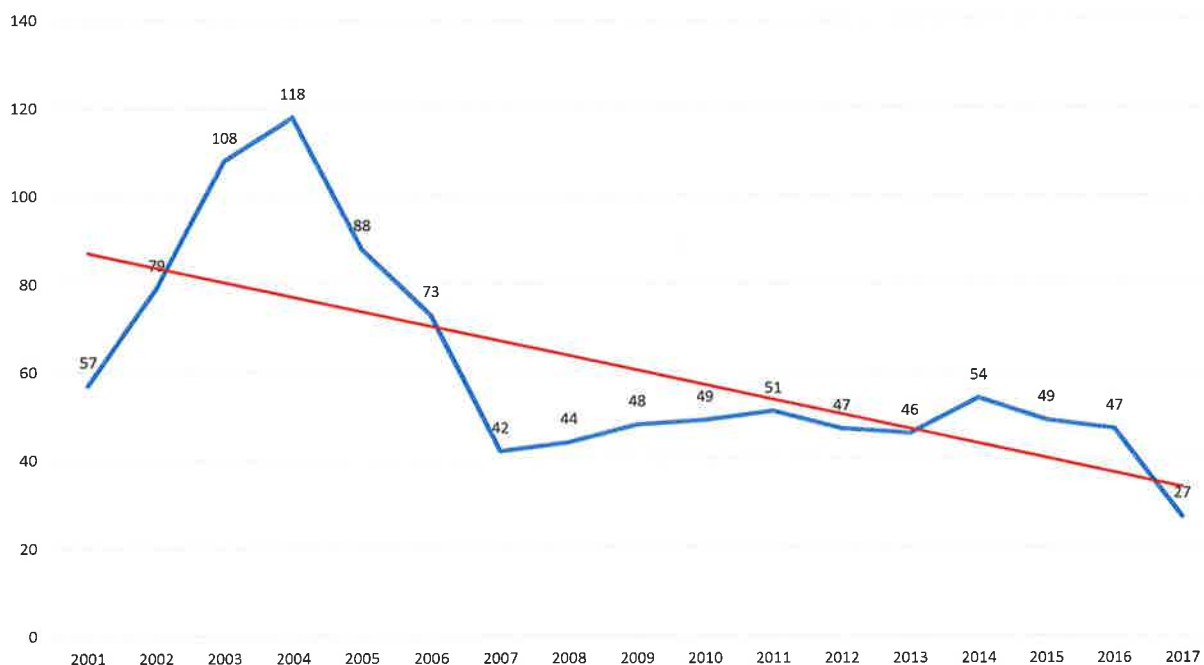
Unngå å miste økonomisk handlingsrom gjennom å bli oppført i ROBEK

- Register over kommuner i økonomisk ubalanse
- **Redusert** økonomisk handlefrihet

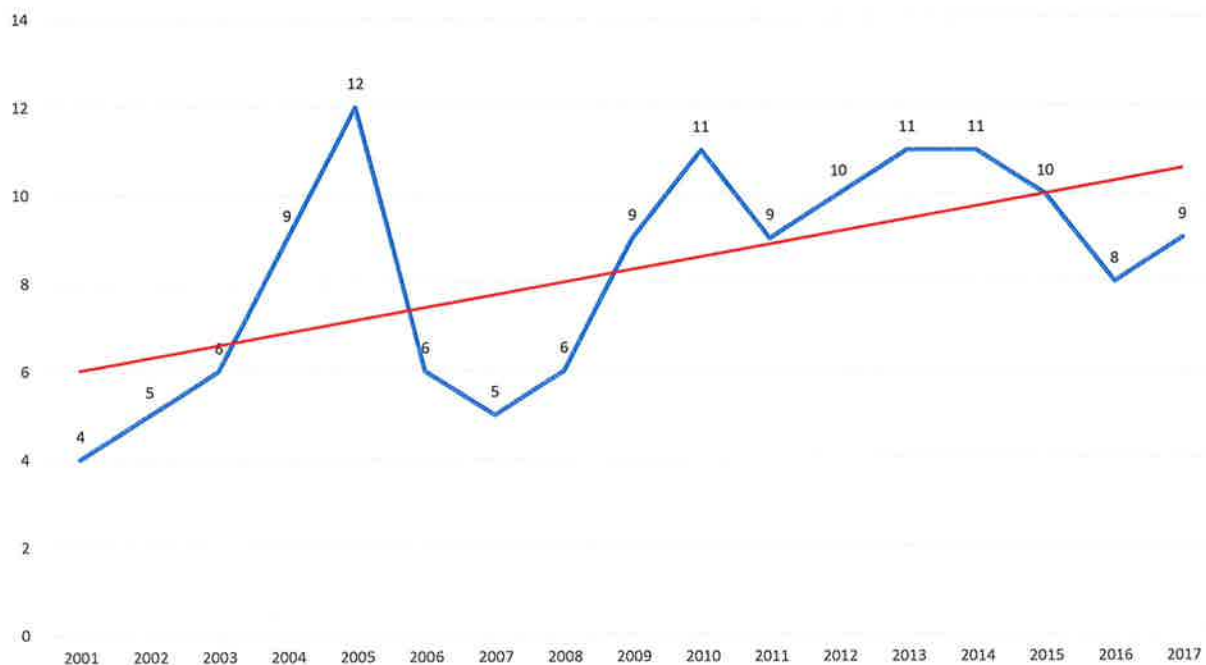
- virker for Nordlands beste

ROBEK på landsbasis

- virker for Nordlands beste

ROBEK i Nordland

- virker for Nordlands beste